

מבט לאחור על האירועים
(21-27 במאי 2015)

עיקרי אירועי השבוע

■ גם השבוע התמקד ארגון דאעש בביסוס שליטתו במזרח סוריה ובמערב עיראק:

- לאחר כיבוש העיר תדמר, שבמדבר הסורי, השתלטו כוחות דאעש על מעבר הגבול אלנתף, מעבר הגבול הסורי-עיראקי האחרון, שהיה בשליטת המשטר הסורי. פעילי דאעש כבשו גם את צידו העיראקי של המעבר. כמו כן מבסס דאעש את שליטתו על תשתיות והגז שבמרחב תדמר והחל להעניק סיוע אזרחי לאוכלוסייה, שבאזור דיר אלזור.
- לאחר כיבוש העיר אלרמאדי פועל דאעש להרחבת השליטה בסביבת העיר. בכלי התקשורת נמסר, כי מליציות שיעיות בחסות איראנית, נערכות עתה ל"מתקפת נגד", שתצא מהעיר חבניה, לכיבוש מחדש של אלרמאדי. בשלב זה אין בידינו אימות לביצועה של "מתקפת נגד" שכזאת.

■ נפילת העיר אלרמאדי **העלתה בקרב הצמרת האמריקאית פקפוקים לגבי כשירותו של צבא עיראק**. מזכיר ההגנה האמריקאי ציין, כי נפילת העיר מעידה על העדר רוח לחימה בקרב הכוחות העיראקים. ההתבטאויות האמריקאיות מצביעות להערכתנו על "מחשבה שנייה" בנוגע לסיכויי צבא עיראק לממש את הציפיות (המוגזמות), שארה"ב תלתה בו, במסגרת המערכה נגד דאעש.

המערכה הבינלאומית נגד דאעש

תקיפות ארה"ב ומדינות הקואליציה

■ השבוע נמשכו תקיפות ארה"ב ומדינות הקואליציה נגד מטרות דאעש. במהלך השבוע בוצעו עשרות תקיפות בסוריה ובעיראק. להלן עיקרי התקיפות (אתר Centcom):

- **בסוריה** התמקדו התקיפות באזורי אלחסכה, חלב, דיר אלזור, רקה, קובאנה ותדמר. כתוצאה מהתקיפות נפגעו, בין השאר, יחידות טקטיות של דאעש, עמדות לחימה, כלי רכב, ציוד הנדסי, משגר טילים, מכונית תופת, מערכת נ"מ ועמדות מרגמה.
- **בעיראק** התמקדו התקיפות באזורי אלאסד, חויג'ה, ביג'י, אלפלוג'ה, מח'מור, אלמצול, סנג'אר חדית'ה, רמאדי, תל עפר, כרכוכ ואלבע'דאדי. כתוצאה מהתקיפות נפגעו, בין השאר,

מבנים, יחידות טקטיות, כלי רכב, כלי רכב משוריינים, מתקני נפץ מאולתרים, טנקים נטושים, מערכות מנהרות ועוד.

■ בדברו לפני כתבים אמר **גנרל מרטין דמפסי (Martin E. Dempsey)**, ראש המטות המשולבים של צבא ארה"ב, כי בעבר טען שהמלחמה נגד דאעש תארך שלוש שנים. הדבר עדיין אפשרי אולם כפי שהדברים נראים כיום אפשר ויחולו שינויים טקטיים. זאת, בשל אופן התנהלות כוחות הביטחון העיראקיים או אופן התנהלות דאעש. למרות זאת דמפסי סבור, כי עדיין לכוחות הקואליציה יש את כל היתרונות האסטרטגיים. **הוא הדגיש, כי הצלחה מול דאעש דורשת מחוייבות מצידם של ממשלת עיראק, כוחות הביטחון העיראקיים והעם העיראקי** (אתר CENTCOM, 21 במאי 2015).

עיקרי התפתחויות בסוריה

מפת סוריה (Google Earth)

לדברי ראמי עבד אלרחמן, מנהל מרכז המעקב הסורי לזכויות אדם, שולט כיום דאעש על כ-50% משטחה של סוריה (95,000 קמ"ר). עם זאת, לדבריו, רק כ-10% מהשטח הנמצא בשליטת דאעש הינו מיושב. השטחים הנמצאים בשליטת דאעש כוללים את רוב בארות הנפט, רוב מקורות הגז ורוב מקורות המים, שבסוריה. דאעש שולט על כ-30% ממחוז חסכה (צפון מזרח סוריה), על מחוז רקה (צפון סוריה) רוב מחוז דיר אלזור (מזרח סוריה) צפון מזרח מחוז חלב (להוציא העיירה קובאנה). כמו כן נוכחים פעילי הארגון בפריפריה המזרחית של חמץ מתדמר ועד הגבול עם עיראק ובפריפריה המזרחית של חמאת, שבמרכז סוריה. לדבריו, המשטר הסורי שולט על כ-23% משטח המדינה; הכורדים שולטים על 5%, בצפון מזרח המדינה ובצפון חלב; ושאר ארגוני המורדים

הפלגים האסלאמיים שולטים על שאר האזורים (כ-22%) בפריפריית דמשק, בדרום סוריה ובצפונה (אלשרק אלאוסט, 22 במאי 2015).

מחוז חמץ

העיר תדמר וסביבותיה

■ **העיר תדמר וסביבותיה נכבשו ע"י דאעש.** קודם לכן, ב-20 במאי 2015 בשעות הלילה, נסוג צבא סוריה מהעיר. לפני הנסיגה העביר צבא סוריה פריטים מהמוזיאון הלאומי בתדמר ל"מקומות בטוחים" כדי למנוע השמדתם על ידי פעילי דאעש (אלאח'באר, 21 במאי 2015). על פי דיווח תקשורת נכבשה תדמר **בזכות תגבורת שהביא דאעש מהאזורים בהם הוא שולט בסוריה ובעיראק**, זאת לאחר שבמשך מספר ימים הצליחו כוחות הצבא הסורי, שהיו ערוכים בתוך העיר, לבלום את דאעש ולגרום לאבדות קשות לארגון (אלספיר, 22 במאי 2015).

העיר תדמר מהווה אזור מפתח במרכז המדבר הסורי, בין דמשק לבין דיר אלזור. היא גם נמצאת במרכז דרכי התובלה הראשיות של נפט ופוספטים וסמוכה למכרות חשובים לשדות נפט וגז (אלספיר, 22 במאי 2015). משמעות כיבושה ע"י דאעש היא שליטה של הארגון של הדרך המחברת בין המחוזות בדרום סוריה, בצפונה ובמזרחה תוך וצמצום יכולת התמרון של הצבא הסורי. כמו כן עשוי מרחב תדמר לשמש כבסיס תקיפה לכיוון דרום מזרח דמשק, בעיקר שדה התעופה אלצ'מיר ולכיוון מחוז סוידא', שבדרום (אלספיר, 21 במאי 2015).

■ בתקשורת הסורית דווח, כי לאחר שפעילי דאעש השתלטו על **תדמר הם רצחו למעלה מ-250 אזרחים וחיילים, חלקם ילדים.** חלק מהנרצחים היו חיילים סוריים וחלקם עובדי מוסדות ממשלתיים (אלוטן, 24 במאי 2015). כמו כן השתלט דאעש על האזור הסמוך לכלא תדמר (אלקדס אלערבי, 21 במאי 2015). נמסר, כי דאעש תגבר את כוחותיו סביב **שדה הגז שאער** אך רוב השדה עדיין נמצא תחת שליטת צבא סוריה (אלספיר, 22 במאי 2015).

שדה התעופה T-4

■ צבא סוריה, שנסוג מהשכונות הדרומיות של העיר, נערך **בשדה התעופה T-4, שממזרח לחמץ.** דאעש פוצץ שתי מכוניות תופת סמוך לשדה (אלג'זירה, 21 במאי 2015). בעבר ניסה דאעש לכבוש את שדה התעופה T-4 אך ניסיונותיו כשלו. מדובר בשדה תעופה חשוב. ההערכה היא, שאם יצליח דאעש לכבוש את שדה התעופה עלול הדבר לפגוע בסיוע של חיל האוויר הסורי לכוחות הצבא הלוחמים נגד כוחות המורדים (אלספיר, 22 במאי 2015).

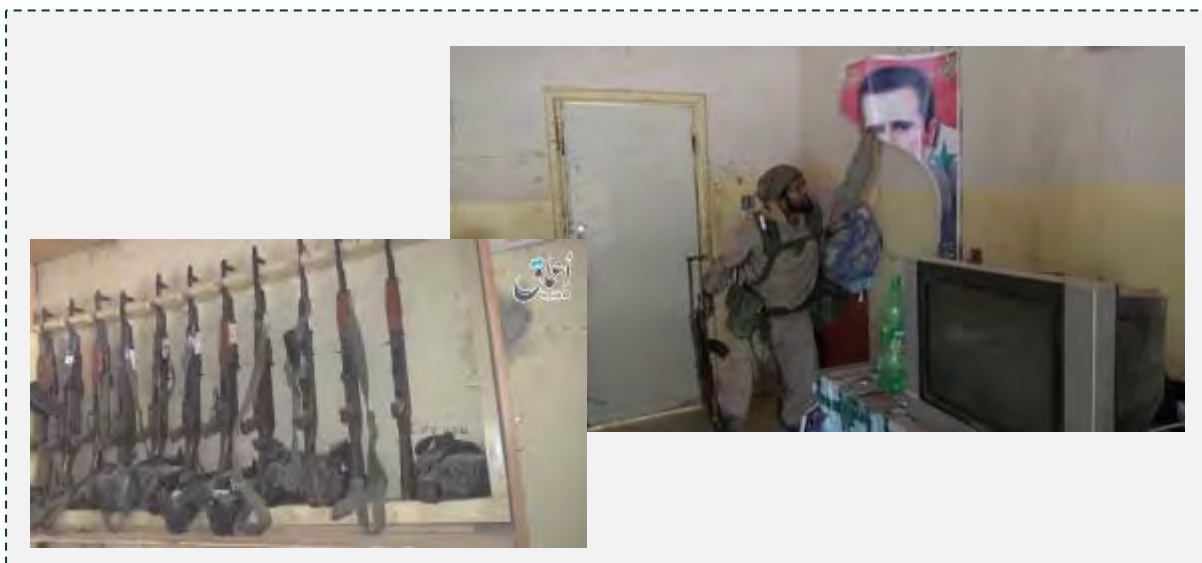
שדה התעופה הצבאי T-4, שבין תדמור לחמץ (ויקימפיה)

שדות הנפט והגז, שבמדבר הסורי

■ כלי התקשורת של דאעש מסרו, כי הארגון כבש את תחנת השאיבה T-3 הממוקמת כ-44 ק"מ מזרחית לעיר תדמר (ראו מפה). בעקבות זאת מונעים פעילי דאעש מהמסטר הסורי כ-75% מצרכי האנרגיה שלו (חשמל וגז). אובדן תחנת השאיבה מצטרף לאובדנם של שדות הגז אלהיל (Al Hail) ואראכ (Arak), שמצפון מזרח לעיר תדמר ושדות נפט וגז חשובים כדוגמת ג'זל (Jazal) הממוקמים צפונית-מערבית לתדמר (וכאלאת אעמאק אלא'ח'באריה, 21 במאי 2015).

תשתיות אנרגיה, שנפלו לידי דאעש: תחנת השאיבה T-3 ושדות הגז אראכ ואלהיל, שמזרח לעיר תדמור (Wikimapia).

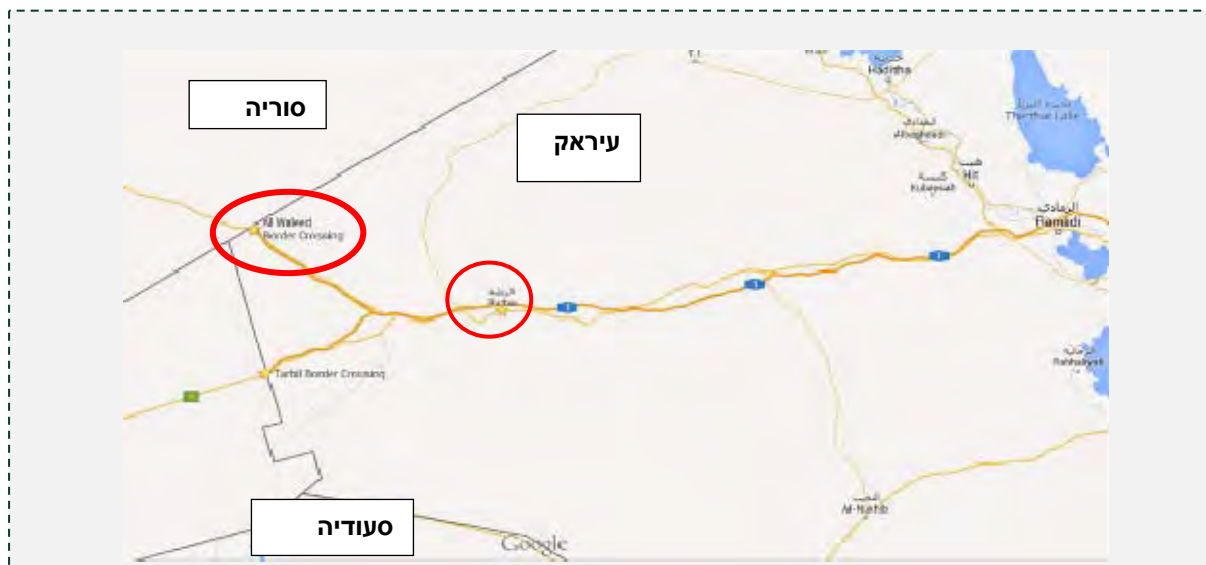

מימין: פעיל דאעש תולש מהקיר את תמונתו של נשיא סוריה אסד בתחנת השאיבה T-3 לאחר כיבושה (וכאלאת אעמאק אלא'ח'באריה, 21 במאי 2015). משמאל: רובי קלצ'ניקוב, שהושארו על-ידי חיילים סורים בתחנת השאיבה T-3 (חשבון פייסבוק אחר'רבוסט, 21 במאי 2015).

כיבוש מעבר הגבול אלתנף, שבין סוריה לעיראק

■ ב-22 במאי 2015, כמה ימים לאחר ההשתלטות על העיר תדמר, השתלטו פעילי דאעש על מעבר הגבול אלתנף (הידוע בשם אלוליד, בצידו העיראקי). זהו מעבר הגבול האחרון, שבין סוריה ועיראק, שהיה בשליטת המשטר הסורי. ההשתלטות על המעבר, מקלה על דאעש את הקשר בין כוחותיו שבמזרח סוריה לבין כוחותיו במערב עיראק (BBC, אלסומריה ניוז, 22 במאי 2015). לשליטתו של דאעש על מעבר זה ועל מעברי גבול נוספים יש גם יתרונות כלכליים.

■ ב-24 במאי 2015 נמסר, כי פעילי דאעש כבשו גם את מעבר אלוליד, צידו העיראקי של מעבר אלתנף. כמויות גדולות של נשק ותחמושת נפלו לידי פעילי דאעש לאחר נסיגת כוחות המשטר העיראקי מהמעבר (אלג'זירה, 24 במאי 2015). "מקורות ביטחוניים" עיראקיים מסרו, שבמהלך כיבוש מעבר הגבול אלוליד, עשו פעילי דאעש שימוש במכונות תופת, שהגיעו מהצד הסורי של המעבר (אלוטן, 24 במאי 2015).

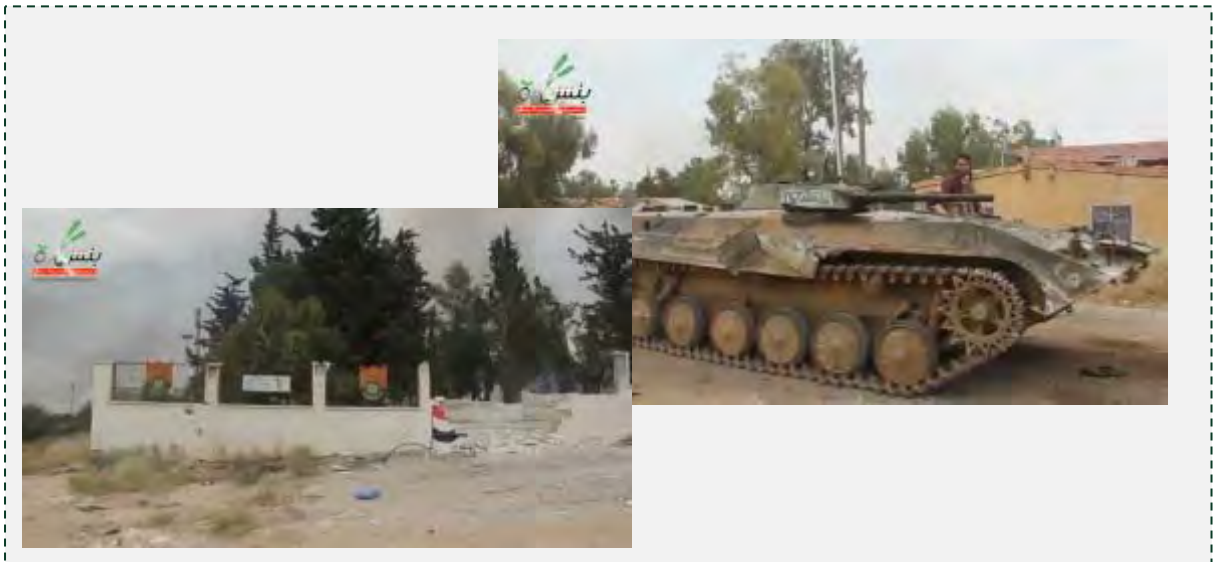
למעלה: מעבר אלוליד, שבין עיראק לסוריה, שנכבש ע"י דאעש. מימין: העיר רתבה, שבשליטת דאעש, השוכנת על הדרך המובילה מאלרמאדי למעבר אלוליד.

חלק מהנשק של צבא עיראק במעבר אלוליד, שנפל שלל בידי דאעש (فلوجة العز #تكريت@S_981, 24 במאי 2015).

מחוז אדלב

■ במחוז אדלב, שבצפון מערב סוריה, נמשכו הקרבות בין צבא סוריה בסיוע חזבאללה, לבין ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו (צבא אלפתח). ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו ממשיכים במאמץ להשתלט על הדרך המובילה מאדלב ללאד'קיה ולמישור החוף. ב-21 במאי 2015 פורסם סרטון בו נראים פעילי ג'בהת אלנצרה וצבא אלפתח **במחנה הצבאי אלמסטומה** (Almastumah), כחישה ק"מ דרומית לאדלב, לאחר שכבשו אותו מידי צבא סוריה (אלג'זירה, 21 במאי 2015).

מימין: נגמ"ש צבא סוריה, שנפל שלל לידי דאעש ובעלי בריתו במחנה הצבאי אלמסטומה. משמאל: החומה ההרוסה של המחנה הצבאי הסורי (אלג'זירה, 21 במאי 2015).

■ מקורות בצבא סוריה מסרו, כי צבא סוריה הצליח לפנות את אנשיו, שהיו נצורים בבית החולים ג'סר אלשע'ור (מאז ה-25 באפריל 2015). לדבריהם צבא סוריה איבטח את דרך נסיגתם בחיפוי אווירי וארטילרי (ערוץ אלמיאדין, 22 במאי 2015). מקורות אחרים מסרו, כי עשרות אנשים נהרגו בבריחה של הנצורים מבית החולים (אלג'זירה, 22 במאי 2015). זרוע ההסברה של ג'בהת אלנצרה פרסמה תמונה בה נראה חייל סורי, שלדבריה נשבה בידי פעילי ג'בהת אלנצרה, לאחר שנמלט מבית החולים בג'סר אלשע'ור. כמו כן פורסמו תמונות אזרחים הרוגים, שהיו גם הם בין הנמלטים מבית החולים (مراسل للاذقية@JnLazeqeya, 23 במאי 2015).

העיר ג'סר אלשע'ור, שבצד הדרך היורדת ללאד'קיה, והר נבי יונס החולש על המרחב כולו (Google Maps).

חייל סורי, שלטענת פעילי ג'בהת אלנצרה נשבה לאחר שנמלט מבית החולים בג'סר אלשע'ור (مراسل للاذقية@JnLazeqeya, 23 במאי 2015).

דרום הרי אלקלמון (גבול סוריה-לבנון)

■ גם השבוע נמשכו הקרבות בין חזבאללה וכוחות צבא סוריה לבין ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו בדרום הרי אלקלמון, אף כי בעצימות נמוכה יחסית. כוחות חזבאללה וצבא סוריה דיווחו, כי השתלטו על מספר עמדות באזורי פליטה, תל צדר ואל בסתאן, שבדרום הרי קלמון (סמא, 20 במאי 2015). במקביל נמשכו העימותים באזור בין פעילי דאעש לבין ג'בהת אלנצרה ובני בריתו (אלמנאר, 25 במאי 2015).

■ חזבאללה מלווה את הקרבות בהרי אלקלמון במערכה תודעתית נמרצת, שנועדה להצדיק את הלחימה בסוריה, לתת מענה לפרסומי ג'בהת אלנצרה ולהכפיש את אויביו בלבנון:

● חזבאללה ארגון סיור לקבוצת עיתונאים באזור אלקלמון ובגבול סוריה לבנון. בתחילת הסיור הציג מפקד צבאי את חשיבות אבטחת האזורים הגבוהים המשמשים כאזורי תצפית וירי עבור הארגונים הג'האדיסטים. במהלך הסיוע ביקרו העיתונאים סמוך לביצורים, אשר נכבשו בהתקפה האחרונה (אלקדס אלערבי, 22 במאי 2015).

● בנאומו לרגל "יום ההתנגדות" (יציאת צה"ל מ"אזור הביטחון" ב-24 במאי 2000) הדגיש חסן נצראללה, כי המערכה בהרי אלקלמון תמשך עד אשר חזבאללה והמשטר הסורי יחזירו את הביטחון לכל אורך הגבול הסורי-לבנוני. לדבריו השתלט חזבאללה על רכס אלקלמון למעט רכס ערסאל (צפון הרי אלקלמון). הוא גם התייחס למעורבות חזבאללה במלחמת האזרחים בסוריה וטען, כי זו תגבר ככל שיידרש, בכל רחבי סוריה (אלמנאר, 24 במאי 2015).

● בתקשורת הלבנונית דווח, כי בנאום שנשא חסן נצראללה, מזכ"ל חזבאללה, בטקס סגור, שנערך לרגל יום השנה לפצועי "ההתנגדות", הוא אמר, כי בשלב הבא צפוי חזבאללה להכריז על גיוס כללי בקרב על הפעילים (אלספיר, 23 במאי 2015). בנאומו ב-24 במאי הבהיר נצראללה,

כי הוא אינו מתכוון לבצע גיוס כללי. לדבריו הוא אמר בנאומו, שיכול להגיע יום, שבו יקרא לגיוס כללי.

■ במסגרת המערכה התודעתית מרבים ג'בהת אלנצרה ומתנגדי חזבאללה בלבנון לפרסם ידיעות (מוגזמות) על היקף אבידות חזבאללה בקרבות. חזבאללה מנסה להדוף ידיעות אלה. בנאומו לרגל "יום ההתנגדות" תקף נצראללה את הגורמים בלבנון אשר "סופרים לחזבאללה את השמידים" במערכה בסוריה וקבע, כי המדובר "במלחמת קיום", המצריכה קורבנות (אלמנאר, 24 במאי 2015) **בפועל ספג חזבאללה להערכתנו כמה עשרות הרוגים מידי ג'בהת אלנצרה ובעלי בריתו בקרבות בדרום הרי אלקלמון, שבהם ידו על העליונה**¹.

זירת המערכה בדרום הרי קלמון (Google Maps)

מחוז אלחסכה

■ כוחות YPG הכורדיים, בסיוע מטוסי כוחות הקואליציה, המשיכו להתקדם באזור המערבי של מחוז אלחסכה במטרה להשתלט על הדרך, שבין חסכה לקובאנה, וליצור רצף טריטוריאלי בשליטתם. במסגרת זאת השתלטו הכורדים על ג'בל עבד אלעזיז, אחד ממעוזי דאעש במחוז אלחסכה, ועל מספר כפרים נוספים במחוז.

¹ נמשכים הדיווחים הסותרים ביחס למספר האבדות, שספג חזבאללה בקרבות באלקלמון: יריביו של חזבאללה פרסמו רשימה של 107 הרוגים מקרב חזבאללה, שנהרגו לטענתם, בקרבות באלקלמון. לטענת העיתון אלנהאר, שבדק את השמות, שהופיעו ברשימה, שמות רבים, הם שמות פעילי חזבאללה, אשר נהרגו לפני שנים באזורים אחרים של סוריה, כולל הרוגים ממלחמת לבנון השנייה (אלנהאר, 20 במאי 2015). לטענת "לבנון דיבייט", המצטט את אלחדת' ניז, נהרגו בקרבות 27 פעילי חזבאללה מאז החלה המערכה ב-7 במאי 2015. כמו כן נמסר, כי בשטח נמצאות גופות, שעדיין לא חולצו. מספר ההרוגים נאמד על ידינו, כאמור לעיל, בכמה עשרות.

המרחב שבין העיר אלחסכה לקובאנה, שעליו חותרים הוכחות הכורדים להשתלט (Google Maps, 2 במאי 2015).

מחוז דיר אלזור (ולאית אלח'יר בפי דאעש)

פעילות אזרחית של דאעש

■ במקביל למאמציו לטהר את מחוז דיר אלזור מ"כיסי נוכחות" של המשטר הסורי פועל דאעש לביסוס שליטתו על האוכלוסיה האזרחית. נמסר, כי פעילי דאעש הציבו גנרטורים במרחב העיר דיר אלזור כדי לספק חשמל לכפרים, שבשליטתם. כמו כן נמסר, כי הארגון מפיק חשמל משדות הנפט שלו בדיר אלזור וכי הוא גובה תשלום של כאלף לירות סוריות בחודש (כ-3.6\$) לכל אמפר חשמל (All4Syria, 19 במאי 2015).

דאעש מקפיד בכל מקום בו הוא שולט למלא את הואקום השלטוני שנוצר ולספק לאוכלוסייה האזרחית את מרבית השירותים המאפשרים להם לקיים שיגרת חיים היום-יומית (מים, חשמל, דלק, חינור). פעילות זו מתבצעת בדרך כלל במקביל להקמת מוסדות שלטון חלופיים הפועלים ברוח האסלאם. תוך אכיפה ברוטאלית של חוקי ההלכה האסלאמיים (השריעה).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

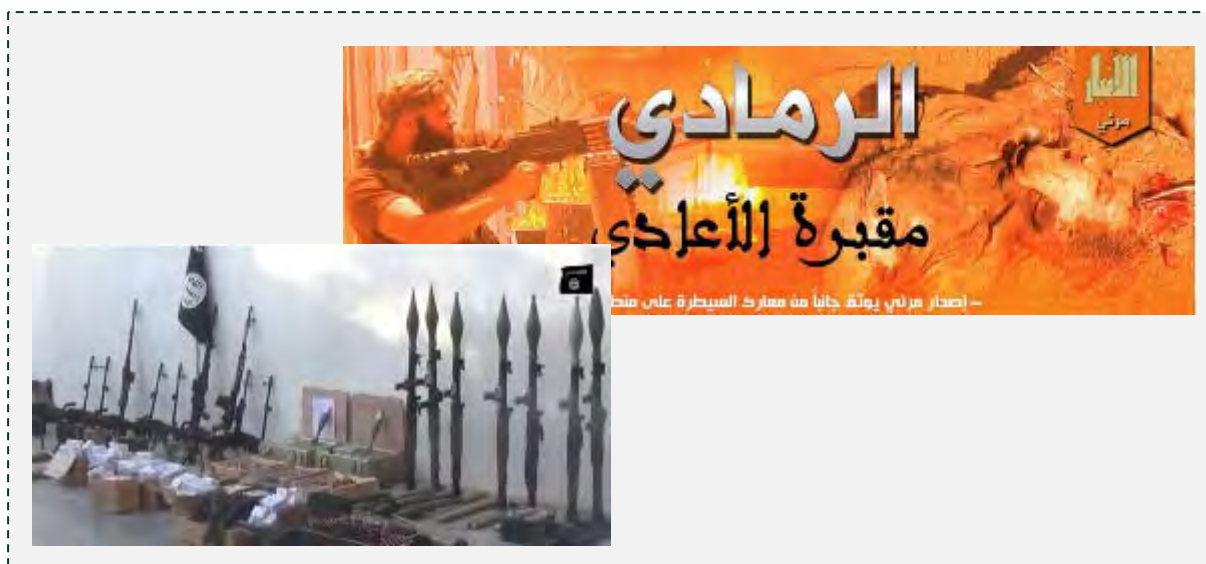

מפת עיראק (Google Earth).

מחוז אלאנבאר

אזור העיר אלרמאדי

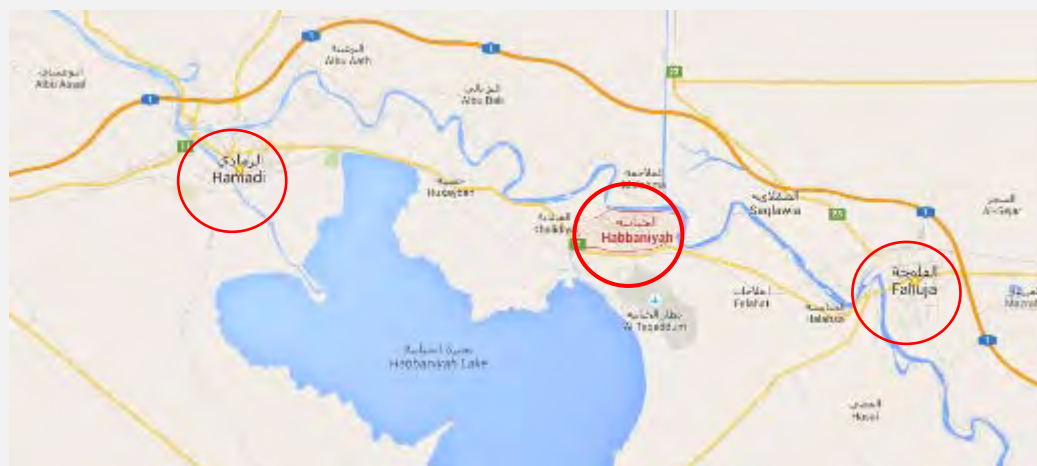
■ לאחר כיבוש העיר אלרמאדי נערכים עתה דאעש והכוחות העיראקיים לקראת ההמשך. **דאעש פועל עתה לטיהור סביבות העיר תוך מינוף כיבושה לצרכיו ההסברתיים.** ב-22 במאי 2015 נמסר כי פעילי דאעש השתלטו על אזורים אלבו פהד ואלמצ'יק, הנמצאים ממזרח לרמאדי (שפק ניוז, 22 במאי 2015). ב-23 במאי 2015 פורסם סרטון, שכותרתו "רמאדי, בית הקברות של האויבים", שבו נראים פעילי דאעש נלחמים **באזור אלחוז (Al Haouz)**, כ-1.7 ק"מ ממרכז העיר רמאדי (אצדאראת אלדולה אלסלאמיה, 23 במאי 2015).

המערכה התודעתית, שמנהל דאעש: למעלה נראית כותרת הסרטון "רמאדי, בית הקברות של האויבים", העוסק בקרבות לכיבוש אזור אלחוז (Al Haouz). משמאל: נשק שלל של הכוחות העיראקיים, שנפל בידי דאעש בקרבות באזור אלרמאדי (אצדאראת אדדולה אלסלאמיה, 23 במאי 2015).

■ בכלי התקשורת דווח על הערכות מליציות שיעיות, הפועלות בחסות איראנית, לביצוע "מתקפת נגד", שמטרתה להשיב לידי המשטר העיראקי את השליטה על העיר רמאדי. נמסר, כי העיר אלחבאניה, אחד מה"כיסים", שבשליטת צבא עיראק במחוז אלנבאר, מהווה את הבסיס ל"מתקפת הנגד" הצפויה (The Long War Journal, 24 במאי 2015). **בשלב זה אין בידינו אישור למתקפה**

שכזאת:

העיר חבאניה הממוקמת בין פלוג'ה ורמאדי: האם היא נמצאת "על הכוונת" של דאעש או משמשת בסיס ל"מתקפת נגד" של מליציות שיעיות לשם כיבושה מחדש של העיר אלרמאדי? (Google Maps).

■ במקביל לפעילותו במרחב העיר אלרמאדי פועל דאעש נגד "כיס נוכחות" נוספים של כוחות הביטחון העיראקים במחוז אלנבאר. דאעש עשה שימוש בשני מחבלים מתאבדים צרפתיים, המכונים אבו עבד אלעזיז הצרפתי ואבו מרים הצרפתי, בתקיפה, שביצע בעיר חדי'ה (הנמצאת עדיין בשליטת צבא עיראק). אחד המחבלים המתאבדים הוצג בעבר בסרטון תעמולה של דאעש, שקרא למתנדבים מצרפת להצטרף לשורות הארגון. שני המחבלים המתאבדים עשו שימוש בכלי רכב

משוריינים ממולכדים. לאחר פיצוץ שני כלי הרכב החלו עימותים בין דאעש לבין כוחות הביטחון העיראקיים וכמה מיליציות שיעיות (the Long War Journal, 24 במאי 2015).

שני המחבלים המתאבדים הצרפתיים, שביצעו פיגוע התאבדות בעיר חדית'ה (זרוע התעמולה במחוז פרת של המדינה האסלאמית)

נפילת העיר אלרמאדי העלתה בצמרת האמריקאית שאלות לגבי אפקטיביות הסיוע, שמעניקה ארה"ב לצבא עיראק, ולגבי רמת המוטיבציה של צבא עיראק להלחם בדאעש. בהתייחסו לנפילת העיר בידי דאעש אמר ברק אובמה, נשיא ארה"ב, כי ללא ספק זהו כישלון טקטי. עם זאת הוא הוסיף, כי ארה"ב אינה סבורה, שזהו הפסד במערכה, שכן העיר רמאדי הייתה פגיעה במשך זמן רב והיא לא עמדה במוקד תוכנית הסיוע האמריקאית לצבא עיראק (דיילי מייל, 21 במאי 2015). **זאת ועוד, מזכיר ההגנה האמריקאי אש קרטנר מתח ביקורת על צבא עיראק באומרו, כי כיבוש העיר רמאדי מעיד על העדר רוח לחימה בקרב הכוחות העיראקיים. הוא הגדיר את הפעילות שלהם כ"מדאיגה מאד" (CNN, 21 במאי 2015). ההתבטאויות הללו מצביעות להערכתנו על "מחשבה שניה" בקרב הצמרת האמריקאית בנוגע לכשירותו של צבא עיראק וסיכוייו לממש את הציפיות (המוגזמות), שארה"ב תלתה בו.**

מחוז צלאח אלדין

■ נמשכים הקרבות בין כוחות צבא עיראק לבין פעילי דאעש על השליטה במתחם בתי הזיקוק בעיר ביג'י, שמצפון לבגדאד. ב-24 במאי 2015 הועלה סרטון ליוטיוב, שמקורו באחת מזרועות ההסברה של דאעש, בו נראים מתקני זיקוק ואחסון נפט עולים באש בבתי הזיקוק בביג'י (فلوجة العز #تكريت@_981S; וכאלאת אעמאק אלא'ח'באריה, 24 במאי 2015).

מתקנים לזיקוק ואחסון נפט העולים באש בבית הזיקוק בביג'י (וכאלאת אעמאק אלא'ח'באריה, 24 במאי 2015).

מצרים וחצי האי סיני

הפעילות הביטחונית המצרית

■ **כוחות הביטחון המצריים המשיכו בפעילות בטחונית אינטנסיבית נגד גורמי הג'האד בחצי-האי סיני.** פעילות זאת כללה תקיפות מהאוויר באמצעו מסוקים. במסגרתה הרגו כוחות הביטחון כמה עשרות פעילי טרור. במסגרת הפעילות גם נעצרו פעילים, נהרסו מבנים, אופנועים וכלי רכב ופוצצו חביות המשמשות להכנת מטעני חבלה. כמו כן הוחרמו מכוניות מכשירי קשר ואמצעי לחימה (אלמצרי אליום, 21 במאי 2015).

הפעילות הג'האדיסטית

■ **מנגד, נמשכה פעילות ג'האדיסטית אינטנסיבית נגד כוחות הביטחון המצריים בצפון חצי האי סיני.** פעילות זאת התבטאה בפיגועי ירי לעבר מתקנים ומחסומים של כוחות הביטחון המצריים, הנחת מטעני חבלה לאורך הדרכים וחיטפות חיילים ואזרחים החשודים כמשתפי פעולה עם המשטר המצרי. להלן כמה מהפעולות:

● **ב-20 במאי 2015** סיכלו כוחות הביטחון המצריים ניסיון ירי של חמושים לעבר כוחות הביטחון בדרום אלשיח' זויד. זאת לאחר שחמושים רכובים על אופנועים התקרבו לעבר כוחות הביטחון וירו לעברם (אליום אלסאבע, 20 במאי 2015).

● **ב-21 במאי 2015** – שני חיילים נפצעו כתוצאה מפיצוץ מטען חבלה, שהונח בכביש בו עברה שירונית של כוחות הביטחון המצריים באלשיח' זויד (אלמצרי אליום, 22 במאי 2015). כמו כן נפצעו שני חיילים בעת שניטרלו מטעני חבלה בכפרים בדרום אלשיח' זויד (אצות מצריה, 21 במאי 2015).

• **ב-22 במאי 2015** נמסר, כי חמושים חטפו חייל פצוע ואמבולנס, שהעביר שני חיילים לטיפול רפואי בדרום אלעריש (אלמצרי אליום, 22 במאי 2015). כמו כן ירו חמושים רקטת RPG לעבר מחסום של כוחות הביטחון המצריים באלשיח' זויד. לא היו נפגעים (אליום אלסאבע, 22 במאי 2015).

• **ב-23 במאי 2015** אלמונים המשתייכים, ככל הנראה, לארגון תומכי ירושלים חטפו שלושה אזרחים ברפיח תחת איומי נשק בטענה, כי הם משתפים פעולה עם מנגנוני הביטחון. שניים מהחטופים עובדים במעבר רפיח (אלמצרי אליום, 23 במאי 2015).

• **ב-25 במאי 2015** נורו שלוש פצצות מרגמה לעבר "מחנה אלאחראש" ברפיח. לא היו נפגעים מחוז סיני של המדינה האסלאמית קיבל אחריות על הירי בחשבון טוויטר המזוהה עימו (אליום אלסאבע, 25 במאי 2015).

פעילות השבטים הבדואים בסיני

■ יו"ר איחוד השבטים הבדואים בצפון סיני אמר במהלך מסיבת עיתונאים, כי השבטים בסיני תומכים בפעילות כוחות הביטחון המצריים לחיסול הטרור בסיני. לדבריו שבטים רבים בחצי האי סיני ומחוצה לו חתמו על הסכם לחסל את הארגונים הקיצוניים. הסכם זה כולל הקמת "ועדה עממית" של צעירי השבטים במטרה להתמודד עם הטרור, בחסות הצבא המצרי (אליום אלסאבע, 20 במאי 2015).

ערביי ישראל

■ ב-22 במאי 2015 פורסם כי **יונס מדני עאזם**, אזרח ערבי-ישראלי מטייבה, נהרג בקרבות שניהל דאעש נגד צבא סוריה בתדמר. יונס מדני עאזם, בן 28, אב לשלושה ילדים, שימש כקבלן תשתיות. הוא עזב את הארץ בתחילת חודש ינואר 2015 והודיע למשפחתו, שהגיע לסוריה והצטרף לשורות דאעש. ב-21 במאי 2015 קיבלה המשפחה שיחת טלפון בה נמסר, כי הוא נפצע באורח קשה באזור תדמר ומאוחר יותר מת מפצעיו (הארץ, 22 במאי 2015).

יונס מדני עאזם, אזרח ערבי-ישראלי נוסף, שנהרג בסוריה (אלמצדר, 22 במאי 2015)

להערכתנו, מספר ערביי ישראל, שהצטרפו לשורות דאעש ולארגונים ג'האדיסטים נוספים בסוריה ובעיראק, עומד על כמה עשרות. כמה מהמצטרפים נהרגו בעת הקרבות וכמה מהם חזרו לישראל והועמדו לדין. מרבית היוצאים לסוריה הם בעלי רקע סלפי-ג'האדיסטי. חלקם סטודנטים, שנחשפו במהלך לימודיהם בירדן או באירופה לאידיאולוגיה הג'האדיסטית ולאנשי קשר של ארגוני הג'האד העולמי הפועלים בסוריה².

הג'האד העולמי במדינות נוספות

אלג'יריה

■ במבצע צבאי, שביצעו כוחות הביטחון של אלג'יריה ב-20 במאי 2015 במחוז Bouira, נהרג אבו עבדאללה עת'מאן אלעאצמי אשר עמד בראש התארגנות בשם "צבא הח'ליפות" (Jund al-Khilafa), הרואה עצמה כשלוחת דאעש באלג'יריה (All4Syria, 21 במאי 2015). ב-22 במאי 2015 פרסם חשבון טוויטר הקשור לדאעש הודעה על מותו. נמסר, כי יחד עימו נהרגו עוד 24 פעילים (العرب-والعالم-600309/مقر بون-من-داعش-يؤكدون-مقتل-قائد-جند-الخلافة-بالجزائر).

מימין: אבו עבדאללה עת'מאן אלעאצמי. משמאל: גופות הפעילים ההרוגים
(https://twitter.com/faris_fawares/status/602360141481189376, 22 במאי 2015).

הג'האד העולמי במדינות נוספות

לוב

■ ב-20 במאי 2015 לאחר קרב קשה, השיג דאעש שליטה על מחנה ג'אלט (Camp Jalit), מזרחית לעיר סרת, המשמש כמפקדת חטיבה 166 של צבא לוב. פעילי דאעש תפסו במחנה כמות גדולה של אספקה צבאית, אמצעי לחימה וכלי רכב (<http://www.alwasat.ly/ar>). דאעש פרסם הודעה החתומה על ידי "משרד ההסברה של מחוז טריפולי" על ההשתלטות על בסיס אלג'אלט. על פי ההודעה הקרבות במקום עדיין נמשכים (פורום המזוהה עם דאעש, 20 במאי 2015).

² על תופעת המתנדבים מקרב ערביי ישראל ראו פרסום מרכז המידע מה-5 בינואר 2014: "הצטרפות מתנדבים מקרב ערביי ישראל ומקרב הפלסטינים לשורות המורדים בסוריה".

תמונות, שפרסם דאעש, בהן נראים טנק ונשק שלל נוסף, שנלקח בבסיס אלג'אלט
(<http://imgur.com/a/yyOyC>)

■ Bernardino Leoncv , שליח האו"ם ללוב התייחס לאיום הגדל והולך על לוב מצד פעילי דאעש. בדבריו הוא הזהיר מפני הגידול מהיר של הארגון בלוב. לדבריו הגיע מספר פעילי דאעש בלוב לכאלפיים (<http://www.alwatanvoice.com>, 23 במאי 2015)

סעודיה

■ ב-22 במאי 2015 פוצץ עצמו מחבל מתאבד, חמוש בחגורות נפץ, במסגד האמאם עלי בן אבו טאלב, במרכז העיירה אלקדיח. עיירה זאת שוכנת במזרח מחוז קטיף בסעודיה, אזור בו רוב האוכלוסייה הינה שיעי. 21 בני אדם נהרגו וכמה עשרות נפצעו (אלריאצ', 23 במאי 2015). דיווחים ראשוניים של עדי ראיה מסרו, כי המחבל המתאבד לבש לבוש מסורתי אפגאני. ארגון דאעש פרסם קבלת אחריות החתומה על ידי משרד ההסברה של מחוז נג'ד. בהודעה צוין, כי מבצע הפעולה היה אבו עאמר אלנג'די, אשר ביצע את פיגוע ההתאבדות באמצעות חגורת נפץ. הארגון איים לעקור את כל השיעים מחצי האי ערב (פורום המזוהה עם דאעש, 22 במאי 2015).

■ חזבאללה גינה את הפיצוץ במסגד אלמאם עלי בעיירה אלקדיח. הארגון טען, כי "גורמים תכפיריים טרוריסטים" אינם מבדילים בין סונים לבין שיעים או בין מוסלמים ללא מוסלמים וכי הם מתנהגים בפראות נגד הכלל. חזבאללה הטיל את האחריות לפיגוע על שלטונות סעודיה בטענה, כי המדינה מטפחת את הפושעים ונותנת להם חסות (אלעהד, 22 במאי 2015).

תוניסיה

■ ב-20 במאי 2015 פרסם מוסד התעמולה "אפריקיה", השייך להתארגנות בשם "גדוד עקבה בן נאפע", הודעה בדף הטוויטר שלו לפיה הוא נשבע אמונים למנהיג דאעש אבו בכר אלבע'דאדי (תונס אלאן, 20 במאי 2015).

■ **Budra Qaloo** העומד בראש "המרכז התוניסי ללימודי ביטחון וצבא" (Tunisian Center for Security and Military Studies) אמר, כי ממחקרים, שערך המרכז לאחרונה, עולה שכ-700 נשים מתוניסיה הצטרפו לשורות דאעש. רבות מהן יצאו לסוריה והן נושאות בתפקידים שונים בארגון. לדבריו הן משמשות, בין השאר, בתפקידי הוראה וגיוס לוחמים (بدرة-قعلول-700-امراة-تونسية-في-صفوف-داعش)

המערכה התודעתית, שמנהל לדאעש

סומליה

■ דאעש פרסם, בפורום המזוהה עימו, סרטון החתום על ידי "משרד ההסברה של מחוז פרת" המופנה לפעיליו בסומליה. בסרטון נראים חמישה פעילים ממוצא סומלי הפונים בשפתם למוסלמים בסומליה וקורא להם להצטרף לדאעש "המקיים את חוקי האל ונלחם באתיופים הנוצרים" (פורום המזוהה עם דאעש, 21 במאי 2015).

גיליון חדש של הביטאון "דאביק"

■ ב-22 במאי 2015 התפרסם הגיליון התשיעי של ביטאון דאעש באנגלית "דאביק", שמוציא לאור מידי חודש אלחיאית, מוסד ההסברה של דאעש. הגיליון התשיעי, שכותרתו "הם חרשו מזימה ואף אלוהים חרש מזימה" כולל מאמרים ופרסומות לשידורי הרדיו ולסרטונים נבחרים המופקים במחוזות השונים של המדינה האסלאית. בין המאמרים:

- מאמר תחת הכותרת "הסערה המושלמת" עוסק במעבר דאעש מארגון מקומי בעיראק לתופעה בינלאומית המאיימת על המערב וממשיכה לגדול למרות מאמצי המערב לבלום אותו.
- מאמר הנקרא "במילים של אויבנו" כולל ציטוטים מפי מומחים, יועצים ועיתונאים מערביים המציעים לממשלת ארה"ב לשתף פעולה עם ארגוני הג'האד כדי להלחם נגד דאעש.
- מאמר הדין במצב תשתית הרפואה של הארגון ומפרט את השירותים החדשים והמגוונים, שהארגון מספק בתחום הרפואה.
- מאמר בשם "מתקדמים מערבה ומזרחה" עוסק במאמצי הקואליציה לעצור את התרחבות המדינה האסלאמית ומנגד הצלחת דאעש לכבוש שטחים נוספים בסוריה ובעיראק.
- מאמר על הקרבות, שניהל דאעש במחנה הפליטים אלירמוכ, שמדרום לדמשק.

שער גיליון תשע של ביטאון דאעש דאביק תחת הכותרת "הם חרשו מזימה ואף אלוהים חרש מזימה"